Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Фізико-технічний інститут

Лабораторна робота №3

Криптоаналіз афінної біграмної підстановки

Виконали:

студентки ФБ-06

Товкач К.В.

Вєрнікова Л.Г.

Варіант 10

Мета роботи

Ознайомлення з тестами перевірки чисел на простоту і методами генерації ключів для асиметричної криптосистеми типу RSA; практичне ознайомлення з системою захисту інформації на основі криптосхеми RSA, організація з використанням цієї системи засекреченого зв'язку й електронного підпису, вивчення протоколу розсилання ключів.

Порядок виконання роботи

- 0. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
- 1. Реалізувати підпрограми із необхідними математичними операціями: обчисленням оберненого елементу за модулем із використанням розширеного алгоритму Евкліда, розв'язуванням лінійних порівнянь. При розв'язуванні порівнянь потрібно коректно обробляти випадок із декількома розв'язками, повертаючи їх усі.
- 2. За допомогою програми обчислення частот біграм, яка написана в ході виконання комп'ютерного практикуму №1, знайти 5 найчастіших біграм запропонованого шифртексту (за варіантом).
- 3. Перебрати можливі варіанти співставлення частих біграм мови та частих біграм шифртексту (розглядаючи пари біграм із п'яти найчастіших). Для кожного співставлення знайти можливі кандидати на ключ (a,b) шляхом розв'язання системи (1).
- 4. Для кожного кандидата на ключ дешифрувати шифртекст. Якщо шифртекст не ϵ змістовним текстом російською мовою, відкинути цього кандидата.
- 5. Повторювати дії 3-4 доти, доки дешифрований текст не буде змістовним.

Хід роботи:

За допомогою функції top5_bigr ми пройшлись по тексту та знайшли 5 найчастіших біграм шифртексту:

- 1. "сг"
- 2. "жэ"
- 3. "ям"
- 4. "нг"
- 5. "TM"

Розпізнавач російської мови ми будували за певними критеріями змістовності тексту. Спочатку ми використали критерій по частоті вживання літер "о" та "е" - найчастіших літер російського алфавіту. Потім перевіряли можливість неіснуючих біграм, припущення яких вказали на початку програмного коду.

В даній функції ми відразу розшифровуємо текст нашими ключами (перебором), рахуємо літери які найчастіше зустрічаються. Записуємо їх в масив, при чому по спаданню. Тобто першою в нас стоїть літера, яка найчастіше зустрічається в тексті.

Потім беремо перший елемент масиву і перевіряємо його на співпадіння з найчастіше вживаними літерами в російській мові. Якщо перевірка пройдена, то ми переходимо до наступного критерію, де ми використовуємо функцію пошуку неіснуючих біграм з

нашого масиву. Якщо ми знаходимо неіснуючі біграми в розшифрованому тексті - то даний ключ нам не підходить, і ми переходимо на початок циклу для перевірки наступної пари ключа. І так відбувається до того моменту поки кількість неіснуючих біграм в тексті розшифрованому певним ключем не буде дорівнювати 0. В такому випадку ключ знайдено.

В ході виконання лабораторної роботи та за допомогою вищеописаного методу нами було знайдено невідомі параметри ключа **а,b**, що дорівнюють **(300, 400)** відповідно.

Висновки:

В результаті виконання лабораторної роботи ми здобули навички частотного аналізу на прикладі моноалфавітної підстановки, попрацювали на практиці написання коду з модулярною арифметикою, і в результаті застосування знань з теорії реалізували код, за допомогою якого знайшли ключ для розшифрування афінного шифру за допомогою криптоаналізу біграмної підстановки.